

JAKUB PRUŚ

ARGUMENTY SEMANTYCZNE

POJĘCIE, PODZIAŁ
I KRYTERIA OCENY

Wydawnictwo Naukowe
Uniwersytetu Ignatianum w Krakowie

Kraków 2023

*Żonie i Dzieciom,
bez których ta praca mogłaby powstać znacznie wcześniej
lub, co bardziej prawdopodobne, nie powstałaby wcale*

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	11
WSTĘP	13

ROZDZIAŁ I

TEORIA ARGUMENTACJI – SZKIC HISTORYCZNY I WYBRANE POJĘCIA	21
1. Rozwój teorii argumentacji	21
2. Podstawowe pojęcia i rozróżnienia teorii argumentacji	30
3. Współczesne narzędzia teorii argumentacji	39
3.1. Schematy argumentacyjne według Douglasa Waltona	39
3.2. Diagram argumentu według Stephena Thomasa	43
3.3. Narzędzia informatyczne teorii argumentacji	48
4. Znaczeniowy aspekt argumentacji	54
4.1. Rola definicji w argumentacji	55
4.2. Definicje perswazyjne	62
4.2.1. Definicje perswazyjne w ujęciu Stevensona i po Ste- vensonie	62
4.2.2. Definicje perswazyjne – nie tylko odwołujące się do emocji	66
4.2.3. Typologia definicji perswazyjnych Tadeusza Pawłow- skiego	71
4.2.3.1. Definicje perswazyjne, których celem jest zmiana zakresu definiendum	72
4.2.3.2. Definicje perswazyjne, których celem jest zmiana skojarzeń emocjonalnych wiązanych z definiendum	75
4.2.3.3. Definicje perswazyjne, których celem jest zastą- pienie używanego dotąd terminu przez inny termin o odmiennym ładunku emocjonalnym	79
4.2.4. Poszerzona definicja definicji perswazyjnej	82
4.3. Atrybucje	83
4.3.1. Argumenty z atrybucji słownej	85
4.3.2. Argumenty z atrybucji słownej oparte na definicji	88

ROZDZIAŁ II

ARGUMENTY SEMANTYCZNE – POJĘCIE I PRZYKŁADY	91
1. Pojęcie argumentu semantycznego	91
1.1. Definicja argumentu semantycznego	92
1.2. Podstawowe schematy argumentacyjne	94
1.3. Możliwe zarzuty do definicji	98
1.3.1. Pojęcie definicji perswazyjnej a pojęcie argumentu semantycznego	98
1.3.2. Czy każdy argument jest semantyczny?	100
1.3.3. Czy argumenty semantyczne nie są sofistyczne?	101
1.3.4. Pragmatyczny charakter definicji argumentu seman- tycznego	103
2. Analiza argumentów semantycznych	104
2.1. Proste przykłady argumentów semantycznych	104
2.2. Kazus rasizmu	114
2.3. Aborcja – morderstwo, ciąża – stan błogosławiony, chrześci- janie – czciciele Wielkanocy	121
2.4. Definicja planety i sprawa Plutona	130
2.5. „Obrońca pokoju” vs. „podżegacz wojenny”. Spór Sarumana i Theodena	136
2.6. Kazus mokradeł	144
2.7. Zakaz wjazdu dla pojazdów w parku i spór o interpretację definicji pojazdu	149
2.8. Chrześcijaństwo „otwarte” i chrześcijaństwo „zamknięte”	155
2.9. Argumentacja jako forma przemocy	161

ROZDZIAŁ III

TYPY ARGUMENTÓW SEMANTYCZNYCH	169
1. Typy argumentów z definicji perswazyjnej	170
1.1. Typy definicji perswazyjnych	171
1.2. Argumenty z definicji perswazyjnej – wersje pozytywna i negatywna, kontrargumenty	174
1.2.1. Argumenty z definicji perswazyjnej zmieniającej za- kres definiendum	177
1.2.1.1. Argumenty z definicji perswazyjnej zawęża- jącej zakres definiendum	178
1.2.1.2. Argumenty z definicji perswazyjnej rozsze- rzającej zakres definiendum	181
1.2.2. Argumenty z <i>quasi</i> -definicji perswazyjnej	182
1.2.3. Argumenty z synonimicznej definicji perswazyjnej	184

2. Typy argumentów atrybutywnych	186
2.1. Argumenty atrybutywne – wersje pozytywna i negatywna, kontrargumenty	187
2.1.1. Kontrargument atrybutywny z nieostrości	190
2.1.2. Kontrargument atrybutywny z arbitralności	191
2.2. Argumenty atrybutywne z definicji – wersje pozytywna i negatywna, kontrargumenty	191
2.2.1. Argumenty atrybutywne z <i>quasi</i> -definicji perswazyjnej	194
2.2.2. Argumenty atrybutywne z definicji i argumenty z defi- nicji perswazyjnej	195
3. Podział argumentów semantycznych	198

ROZDZIAŁ IV

OCENA ARGUMENTÓW SEMANTYCZNYCH	205
1. Uzasadnienie ustalenia znaczenia – esencjalizm vs. prag- matyzm	206
2. Kryteria oceny ustaleń semantycznych	213
2.1. Kryterium jawności	215
2.2. Kryterium zgodności z praktyką językową	218
2.3. Kryterium pragmatyczne – konsekwencje	221
2.4. Kryterium autorytetu	224
2.5. Kryterium alternatyw	226
2.6. Kryterium przesłanki indywidualnej	227
3. Ocena wybranych argumentów semantycznych	230
3.1. „Nauczanie Jana Pawła II jest radykalne” (przykład 1)	231
3.2. „Telewizja ABC przekazuje propagandę” (przykład 2)	233
3.3. „Apartheid jest konsekwencją demokracji liberalnej” (przy- kład 3)	236
3.4. „Niepomyślny wynik kuracji to nie błąd lekarski” (przykład 4)	239
3.2. „Rasizm to przekonanie o wyższości rasy, religii czy grupy etnicznej” (przykład 6)	242
3.6. „Pluton nie jest planetą” (przykład 10)	245
3.7. „Mokradło to teren, na którym występuje roślinność hydrofi- tyczna, gleby wodne i określona wilgotność” (przykład 12)	250
3.8. „Zakaz jeżdżenia pojazdami w parku” (przykład 13)	253
3.9. „Argumentacja to forma przemocy” (przykład 15)	256
ZAKOŃCZENIE	259
BIBLIOGRAFIA	263
INDEKS POJĘĆ I NAZWISK	271
SUMMARY	275

PRZEDMOWA

Niniejsza książka jest wynikiem kilkuletnich badań nad argumentami i zabiegami w dyskusji, które ustalają lub modyfikują znaczenie użytych pojęć w ten sposób, by wesprzeć wniospek. Publikacja powstała w znacznej mierze na podstawie rozprawy doktorskiej – wprowadziłem jednak dwie zasadnicze zmiany. Po pierwsze, nanieśliem liczne poprawki oraz rozwinąłem niektóre wątki zgodnie z sugestiami recenzentów. Po drugie, uprościłem nieco język, tak aby czytelnicy zainteresowani teorią argumentacji, lecz nieprzyzwyczajeni do akademickiej nomenklatury, również mogli korzystać z lektury.

Pragnę podziękować wszystkim, dzięki którym rozprawa doktorska oraz ta książka mogły powstać: Adamowi Jonkiszowi, który był nie tylko moim promotorem, lecz także przez wiele lat pokazywał mi, czym jest kultura logiczna wypracowana w Szkole Lwowsko-Warszawskiej; Uniwersytetowi Ignatianum w Krakowie za wieloletnie finansowanie badań, zwłaszcza dziekanowi Wydziału Filozoficznego za możliwość opublikowania tej książki; Wydawnictwu Naukowemu Uniwersytetu Ignatianum w Krakowie za otwartość oraz sprawną współpracę w procesie wydawniczym, szczególnie Magdalenie Jankosz za konsultacje językowe; koleżankom i kolegom z Instytutu Filozofii za owocne dyskusje (część z nich została włączona do książki jako studium przypadku); badaczom argumentacji za konsultacje i dyskusje: zmarłemu w 2020 r. Douglasowi Waltonowi (University of Windsor), Jerzemu Stelmachowi (Uniwersytet Jagielloński), Fabriziowi Macagnowi (Universidade Nova de Lisboa), Edwardowi Schiappie (Massachusetts Institute of Technology); Marcinowi Lewińskiemu (Universidade Nova de Lisboa) za recenzję rozprawy doktorskiej i inspirujące uwagi; Andrew Aberdeinowi (Florida Institute of Technology) za przeprowadzenie

wspólnych badań nad perswazyjnością definicji; Marcinowi Będkowskiemu (Uniwersytet Warszawski) za współpracę badawczą oraz uważną redakcję i komentarze do tej pracy; Krzysztofowi A. Wieczorkowi (Uniwersytet Śląski) oraz Robertowi Kublikowskiemu (Katolicki Uniwersytet Lubelski) za szczegółową lekturę, wnikliwe uwagi, zaangażowanie oraz dyskusje, dzięki którym praca ta znacząco zyskała na wartości. Wreszcie *last, but not least* jestem wdzięczny żonie oraz dzieciom, których obecność i bliskość motywowały mnie do tego, by – jak pisał Kazimierz Twardowski – wytrwale „przysiadać fałdów” i pracować nad poniższymi badaniami.

WSTĘP

Punktem wyjścia dla problemów podjętych w niniejszej pracy jest obserwacja dotycząca sposobu argumentacji stosowanego w życiu codziennym, politycznym, praktyce naukowej lub prawniczej. Sposób ten sprowadza się do tego, że chcąc przekonać kogoś do danej tezy, ustala się znaczenie słów używanych w argumentacji tak, by wesprzeć argument. Taki typ argumentu nie doczekał się do tej pory wyraźnego wyróżnienia oraz pełnego ujęcia. Innymi słowy, teoria argumentacji nie uwzględnia typów argumentów, w których określa się znaczenie słów wykorzystywanych w tych argumentach. Celem analiz zawartych w tej pracy jest rozwinięcie koncepcji takiego typu argumentacji: wyróżnienie i scharakteryzowanie (zdefiniowanie) argumentów tego typu, opracowanie podziału takich argumentów oraz sformułowanie kryteriów ich oceny.

Przedmiot rozważań zawartych w pracy można przybliżyć, posługując się przykładem argumentacji, w której osoba **A** chce przekonać osobę **B** do tezy **T**: „Juliusz Cezar był zbrodniarzem”. Osoba **A** może na różny sposób zbudować argument za **T**¹:

PRZYKŁAD

- a) Józef Stalin mordował swoich przeciwników politycznych, którzy mu się jawnie sprzeciwiali, zatem był zbrodniarzem. Juliusz Cezar robił to samo. Zatem skoro Stalin był zbrodniarzem, to Cezar również był zbrodniarzem.
- b) Większość historyków badających dzieje Cesarstwa Rzymskiego uznaje Juliusza Cezara za zbrodniarza, zatem Juliusz Cezar był zbrodniarzem.
- c) Jeśli nie uznamy, że Juliusz Cezar był zbrodniarzem, to będziemy musieli się zgodzić, że ludobójstwo i despotyzm polityczny nie są haniebne z moralnego punktu widzenia, a co za tym idzie, nie będziemy mogli potępić takich

---

¹ Przykładem tym posłużyłem się w artykule popularnonaukowym opublikowanym w czasopiśmie *Filozofuj!* (Pruś 2020a).

czynów, karać ich ani zapobiegać im we współczesnym życiu społeczno-politycznym. Zatem jeśli nie chcemy, żeby nasi politycy bezkarnie dokonywali podobnych czynów, to powinniśmy uznać Juliusza Cezara za zbrodniarza.

- d) Większość ludzi uważa Juliusza Cezara za zbrodniarza, więc Juliusz Cezar był zbrodniarzem.
- e) Jeśli zbrodnią jest zabicie niewinnego człowieka, to tym bardziej zbrodnią jest zabicie tysięcy niewinnych ludzi, w tym kobiet i dzieci. A skoro Juliusz Cezar odpowiada za śmierć tysięcy Germanów nad Renem, to jest zbrodniarzem.
- f) Każdy, kto morduje ludzi lub zleca uśmiercanie ludzi, jest zbrodniarzem – niezależnie od tego, czy robi to w obronie kraju, czy dla podtrzymania swojej władzy. Zabicie człowieka zawsze jest zbrodnią, a ten, kto za to odpowiada, jest zbrodniarzem. Juliusz Cezar wydał wiele rozkazów, w wyniku których zabito tysiące ludzi, zatem był zbrodniarzem.

Teoria argumentacji wyróżnia i szczegółowo opisuje różne typy argumentów, powyższe przykłady mają jedynie służyć uwydatnieniu różnicy między argumentami semantycznymi a pozostałymi typami. Każdy z argumentów (a) – (f) jest zbudowany według innego wzorca, tzw. schematu argumentacyjnego, choć wszystkie próbują wesprzeć ten sam wniosek. W przykładzie (a) wykorzystany został schemat argumentu z analogii, gdyż porównuje się w nim dany obiekt (Cezara) do innego (Stalina), wskazując na podobieństwo między nimi, by następnie przenieść pewną cechę z jednego obiektu na drugi i wykazać, że T (Szymanek, Wieczorek, Wójcik 2003, 81). Przykład (b) to argument z autorytetu (*ad auctoritate*), gdzie przesłanka uzasadniająca wniosek stwierdza fakt, że większość ekspertów (we właściwej dziedzinie) uznaje T , zatem T (Szymanek, Wieczorek, Wójcik 2003, 67). W przykładzie (c) pojawia się argument z konsekwencji, dokładniej jego szczególny przypadek nazywany równią pochyłą (*slippery slope*), w którym przedstawia się ciąg konsekwencji wypływających z przyjęcia $\neg T$, gdzie ostatnia z nich jest nie do przyjęcia, co zmusza do uznania T . W powyższym przykładzie taką konsekwencją jest dopuszczenie bezkarności dla despotów i ludobójców, a to skłania do uznania, że Cezar był zbrodniarzem. Przykład (d) to argument z powszechnej opinii (*ad populum*), który polega na powołaniu się na jednomyślne zdanie ogółu lub danej społeczności (Hołówka 2012, 114). W przykładzie (e) użyty jest schemat argumentu ze wzmocnienia (*a fortiori*), który polega

na powołaniu się na pewną hierarchię czynów, z których jeśli „mniejszy” z powodu danej własności zasługuje na dane miano lub karę, to tym bardziej „większy” z nich zasługuje na co najmniej to samo miano/karę (Bremer 2008, 204–6). Wreszcie przykład (f) zawiera argument, w którym większa przesłanka ustala znaczenie „zbrodniarza”, rozszerzając je także na tych, którzy prowadzą wojska do bitwy lub zabijają w obronie własnej. W ten sposób można włączyć do zakresu pojęcia zbrodniarza również Cezara (niezależnie od tego, czy dopuścił się ludobójstwa, czy po prostu wygrywał bitwy).

Przywołane wyżej przykłady pokazują, że istnieje wiele typów argumentów, które różnią się między sobą sposobem, w jaki przesłanki wspierają wniosek. Zestawienie ich razem pokazuje też, że ostatni sposób argumentacji jest zarówno odrębny od pozostałych, jak i dość często spotykany w praktyce argumentacyjnej. Z tych dwóch powodów należy go wyróżnić i szczegółowo opracować, podobnie jak robi się to z pozostałymi typami argumentacji². To właśnie argumenty tego typu, tzn. ustalające znaczenia używanych w nich pojęć dla celów argumentacji, są przedmiotem rozważań niniejszej pracy. Dalej będę określał je jako argumenty semantyczne, przedstawię ich charakterystykę, której zwieńczeniem będzie definicja pojęcia argumentu semantycznego oraz jego schemat argumentacyjny; zadania kolejne podjęte w pracy to podział argumentów semantycznych oraz sformułowanie kryteriów przydatnych do ich oceny.

Dotychczasowy stan badań nad rolą znaczenia w argumentacji przedstawia się dość skromnie. Sam termin „argument semantyczny” pochodzi od Teresy Hołówki, która jako pierwsza i jedyna – wedle mojej wiedzy – wyodrębniła typ argumentacji związany z rozważaniami lub modyfikacjami semantycznymi (2012, 116–26). Rozważania Hołówki – jak pokazuję w dalszej części pracy – są wartościowe dlatego, że jako pierwsze zwracają uwagę na takie argumenty, choć autorka nie formułuje definicji argumentu semantycznego.

---

² Zob. prace szczegółowo omawiające inne typy argumentów, np. argumenty z niewiedzy (Walton 1996b), argumenty z autorytetu (Walton 1997) lub argumenty z powszechnej opinii (Walton 1999), argumenty z podobieństwa (Szymanek 2008), argumenty równi pochyłej (Wieczorek 2013).

Dodatkowo ustalenia Hołówki są prawie zupełnie nieznane lub pomijane we współczesnej literaturze polskiej z zakresu logiki i argumentacji (Szymanek 2004; Szymanek, Wieczorek, Wójcik 2003; Tokarz 2006; Bremer 2008; Koszowy, Budzyńska 2015; Suchoń, Trzcieniecka-Schneider, Kowalski 2010). Gdy więc określam argumenty semantyczne jako „nowy” typ argumentów, to dlatego, że ustalenia osiągnięte w pracy znacznie poszerzają ustalenia autorki tego pojęcia.

Problem znaczenia i jego ustalania w argumentacji jest w literaturze częściowo analizowany z innej strony, tj. w badaniu definicji perswazyjnych i roli definicji w dyskusji. Prekursorskie badania nad definicjami perswazyjnymi przeprowadził Charles Stevenson, którego prace stanowią punkt wyjścia dla analiz nad rolą definicji w argumentacji, znaczeniem emocji w definiowaniu oraz teorią znaczenia w argumentacji (Stevenson 1938, 1944). Kwestię dotyczącą roli definicji w argumentacji podjęli kilkadziesiąt lat później Chaïm Perelman (Perelman, Olbrechts-Tyteca 1969; Perelman 2004) oraz Richard Hastings (1962). W polskiej literaturze znaczące wyniki dotyczące tego zagadnienia osiągnął Tadeusz Pawłowski, którego prace inspirowały wiodących badaczy na świecie³. Należy też wspomnieć o kilku opracowaniach dotyczących definicji i definicji perswazyjnych, które stanowią ważną składową argumentów semantycznych (Kublikowski 2012, 2013; Pietrzak 2015; Kwiatkowski 2002).

Współcześnie zagadnienie to jest bardziej eksploatowane, a najbardziej znaczące wyniki nad rolą znaczenia i definicji w argumentacji, zwłaszcza w argumentacji prawniczej, osiągnęli Douglas Walton i Fabrizio Macagno (Walton 2001, 2005, 2008; Macagno, Walton 2014, 2008a, 2008b) oraz Edward Schiappa (Schiappa 1996, 2003), a także van Eemeren i Rob Grootendorst (2004). Ich prace dostarczają nowego aparatu pojęciowego oraz metod (jak np. diagramy Stephena Thomasa, model Stephena Toulmina, program komputerowy Araucaria) analizy argumentacji w ogóle i argumentacji opartej na ustaleniach semantycznych. Trzeba jednak zaznaczyć, że wymienieni badacze analizują (w różnym stopniu) argumentację z perspektywy semantyki, ale żaden nie wyróżnił i nie opisał dotąd

---

³ Rezultaty Pawłowskiego omawiam szczegółowo w dalszej części pracy.

takiego typu argumentacji, który oparty jest na ustalaniu znaczenia. Dlatego niniejsza praca ma szansę zapełnić pewną lukę badawczą, tzn. brak oddzielnego i szczegółowo opracowanego modelu argumentu semantycznego.

Trzeba przy tym podkreślić, że analizy zawarte w tej pracy wpisują się w tradycję badań nad argumentacją, której początki sięgają Szkoły Lwowsko-Warszawskiej, zainicjowanej w dziełach Kazimierza Twardowskiego, Tadeusza Kotarbińskiego i Kazimierza Ajdukiewicza, a następnie rozwijanej w pracach Pawłowskiego i Hołówki (por. Koszowy, Araszkiewicz 2014). Rzecz jasna, początki refleksji nad rolą znaczenia w budowaniu argumentacji można znaleźć również w *Retoryce* i *Retoryce dla Aleksandra Arystotelesa*, pismach Piotra Hiszpana czy w *Erystyce* Schopenhauera – ich myśli także analizuję w dalszej części pracy.

Metody używane w tej pracy sprowadzają się do analizy logicznej (formalnej i nieformalnej), analizy retorycznej oraz analizy literatury z zakresu logiki, semantyki i filozofii języka. Analiza logiczna (formalna) będzie polegała na sprawdzeniu poprawności formalnej argumentów (tj. poprawności wnioskowania) w języku formalnym (głównie – rachunku predykatów). W analizie nieformalnej używane będą: metoda diagramów Thomasa-Tokarza oraz schematy argumentacyjne – te metody pozwolą na ocenę nie tylko poprawności formalnej, lecz także mocy całego argumentu (a więc również i prawdziwości materialnej przesłanek). Analiza retoryczna polega na badaniu perswazyjnego charakteru używanych w argumentacji terminów (jest to więc spojrzenie na argumenty z perspektywy pragmatycznej). Narzędzia te są skuteczne w charakteryzowaniu argumentów semantycznych oraz określeniu kryteriów ich oceny. W zakresie koncepcji filozoficznych i logicznych będą ponadto stosowane tradycyjne metody analizy tekstu, także analizy porównawczej. W wykorzystanej literaturze z zakresu logiki i filozofii można wyróżnić kilka grup: są prace „klasyczne” (dzieła Arystotelesa, Johna Locke’a, Artura Schopenhauera), są prace członków Szkoły Lwowsko-Warszawskiej (Kotarbińskiego, Ajdukiewicza, Pawłowskiego), są też wyniki zagranicznych badaczy z XX w. (Stevensona, Perelmana, Toulmina, Thomasa) oraz współczesnych badaczy (Waltona, Macagna van Eemerena, Schiappy, Christophera Tindale’a, Sary Greco).

Celem rozważań zawartych w książce jest zatem całościowe ujęcie problematyki argumentów semantycznych, czyli opracowanie koncepcji argumentu semantycznego, pewnego modelu⁴. Ujęcie to obejmuje: definicyjne uściślenie pojęcia takich argumentów, opracowanie schematu argumentacyjnego, podział argumentów semantycznych oraz określenie kryteriów ich oceny. Gdy mowa o kryteriach oceny, chodzi nie tylko o kryteria ewaluacji argumentów w kategoriach poprawności/błędu, lecz także o zestawy tzw. pytań krytycznych (*critical questions*), które pozwalają ocenić siłę argumentacji. Zamierzony model argumentu semantycznego ma więc również wymiar normatywny.

Etapy realizacji tych zadań widać w strukturze pracy. W pierwszym rozdziale są omówione ogólne pojęcia, podstawowe rozróżnienia i metody teorii argumentacji oraz aktualny stan badań nad rolą znaczenia w argumentacji, ze szczególnym uwzględnieniem roli definicji w dyskusji, a zwłaszcza definicji perswazyjnych i atrybucji. W rozdziale drugim przytoczone i przeanalizowane są przykłady różnych argumentów semantycznych, sformułowana zostaje definicja argumentu semantycznego oraz omówione są możliwe wątpliwości z nią związane. Kolejny rozdział jest poświęcony omówieniu i ocenie typów argumentów wykorzystujących definicje perswazyjne i atrybucje oraz propozycji nowego, rozbudowanego podziału argumentów semantycznych. W rozdziale czwartym są zaproponowane kryteria oceny argumentów semantycznych, zastosowane następnie do oceny wybranych argumentów analizowanych we wcześniejszych rozdziałach.

Jeśli zamierzone cele pracy zostaną osiągnięte, to wyniki analiz będą miały także wartość praktyczną, a nawet technologiczną, ponieważ o model argumentu semantycznego będzie można poszerzyć

---

⁴ Trudno jest więc określić, kiedy jeszcze opisuje się jakiś sposób argumentacji, który pojawia się w danych przykładach, a kiedy już tworzy się pewien model argumentacji, abstrahując od własności „zewnątrznych” w danych przykładach argumentacji i wydobywając ich „wewnętrzne” własności. Nie ma tu miejsca na analizę procesu modelowania w teorii argumentacji, dlatego zaznaczę, że w niniejszej pracy opisuję (lub konstruuje) pewien wzorzec (model) argumentacji, tj. jego definicję oraz podział, co dalej umożliwia wypracowanie kryteriów oceny takich argumentów. W tym sensie buduję pewien model argumentu, który w dalszej części pracy systematycznie konfrontuję z konkretnymi przykładami argumentacji i oceniam jego adekwatność.

bazę typów argumentacji, która jest obecnie stosowana w technologii informacyjnej i badaniach nad sztuczną inteligencją. Zatem rozwijane dzisiaj technologie zautomatyzowanej analizy i oceny będą mogły skorzystać z rozbudowanej o koncepcję argumentów semantycznych bazy tzw. schematów argumentacyjnych, które pomagają rozpoznać i oceniać dany typ argumentów.